

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HÍRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente . . . . . 500 le Félévre . . . . . 70 Negyedévre . . . . . 40 Havonta . . . . . 52 Kézbesítési díj havonta 10	Évente . . . . . 600 lei Félévre . . . . . 320 Negyedévre . . . . . 70 Havonta . . . . . 60 Bermentve postán küldve	BRASOV BRASSÓ, Kapu-uca 64-66. szám. Telefonszámok S. e. k. z. t. 177. Kiadóhivatal s. n. y. m. d. 82. sz.	Évente . . . . . 800 lei Félévre . . . . . 500 Negyedévre . . . . . 250 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizonyosunk utján is feladhatók.	4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. május 22. (Csütörtök)

117. SZÁM.

Rossz álomból

gyönyörű valóságra ébredtünk. Azt álmodtuk, hogy a liberális kormány minden tagját ismeretlen tettesek egy ismeretlen, sziklakkal, mérges kigyókkal, miazmás levegővel, s belpoklos bennszülöttekkel terhes szigetre hurcolták, s ott szörnyű kínzások közepette számunkra tőlük mindazt, amit eddigi uralmuk során rosszat tettek és jót elmulasztottak. Azt is álmodtuk, hogy a liberális párt tagjai, miután előbb szörnyen megrémültek kenyéradó gazdák sorsán, nagy mentőexpedíciót szerveztek és Sfintescu vezérlete alatt, aki vasuti igazgatóból tengeri ellentenger-nagy lett, egy egész flottával indult neki az elátkozott szigetnek.

Történt azonban, hogy ezuttal a Sfintescu pinzsije a vízbe ugrott cethalvadászatra, s ahogy a főnök valamennyi torpedót, cirkálót, buvárhajót, rombolót, páncélost az ocean minden irányába szétszalasztotta a kalandvágyó eb után, a szigetekről kis csónakjaikkal egyenként megtámadták és elpusztították a hajókat és vízbefojtották a mentőexpedíció valamennyi tagját.

Képzhetők, milyen boldog csalódás ra ébredtünk e nyomasztó álom után, mikor hírül vettük, az ellenzék is, az ország közvéleménye is, mindenki hírül vette, hogy a bukaresti parlament május 20-án újra megnyílik, a kormány tagjai ez alkalomra mind a fővárosban lesznek és a miniszterelnök a liberális párt valamennyi tagját értekezletre hívta össze, hogy a jövő ülésszak harcainak a módját, taktikáját megtárgyalják.

Mindjárt is gondoltuk, mikor az első álomban olyanféle hangok hallatszottak, hogy a kormány meg fog bukni, s még a parlament legközelebbi összejövetelét sem éri meg, hogy ez nem lehet valóság; olyan nagyszabású providenciális és az ország üdvét, nyugalomát oly mértéken biztosító kormány és pártja nem eshetik oly könnyen és ragadozók zsákmányává. Az ilyen kormányoknak hosszan kell élnie, hogy hivatalát méltán betölthesse és be is vezethessen bennünket abba a Kánaánba, melybe az előőrök már bejutottak, s ahol vigan lakomáznak.

Holnap tényleg megnyílik a román parlament új ülésszaka. A hosszú vakáció után és a még hosszabb vakáció előtt, rövid pár hétre — természetesen gyakori ünnepi megszakításokkal — együtt lesz. Szabadon és büszkén nem úgy, ahogy a rossz álom mondta, tele tettvágygal, nagy célokkal, világot alakító programmal. Legelőbb azzal fog lalkozni majd a parlament, hogyan biztosítsa a körendet, miképpen akadályozza meg tényleg és végleg a mindenfajta izgatás, erőszak és anarchia kitöréseit; aztán olyan törvényt fog hozni, hogy ebben a tejjel és mézzel folyó országban a tej literje ne legyen nyolc lej és a méz kilója ne legyen nyolcvan lej; aztán radikális reformot létesít, hogy ebben az országban senki emberfiának egyetlen szobáját, lakását, házát vagy jószágát senki javára, semmiféle címen elrekvirálni nem szabad, nem lehet. Arról is sürgős törvényt szavaznak meg, hogy a köztisztviselőknek az életstandard követelésén aluli javadalmak nem lehet, s a nyugdíj jogosultak, bármely kategóriába tartozzanak is, a méltó megéléshez való jussukat megkapják. És törvényt fog megszavazni a parlament, hogy ellenzéki szakkörök, fiákból álló bizottságok, revideálják fő-

lül az eddig végzett közmunkákat, közszállításokat, vállalatoknak az állami üzemekhez való viszonyát és mindazt a szerepet, amit Románia közérkölcse és pénzügyi emelkedése javára a bak-sis és panamarendszer, a liberalizmus dicsfénytől övezve, ma nagyobb eredménnyel játszik, mint valaha.

Mi mindig tudtuk, hogy ez a parlament, melyet Bratianuék irányítanak és

a liberális párt önzetlen és odaadó elemei alkotnak, nagy feladatokra hivatott, s e hivatását be is fogja tölteni. S ha a rossz álomból most ennek a boldog tudatára ébredtünk, igazán csodálunk kell, hogy az egyesült vagy nem egyesült ellenzék ép most olyan heves rohamot akar intézni a kormány ellen. Talán meg kellene előbb várnia, hogy korszakos programját végrehajtsa.

Anglia és Franciaország Románia mellé áll Bulgária nem segíti Oroszországot — Magyarország semleges marad

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 20. Az Adeverul jelenti: Az Epoca című Szófiában megjelenő lap, amely a bulgár szociáldemokrata párt sajtóorgánuma, Londonból érkező jelentés alapján közli, hogy Besszarabia kérdése nyomán Románia és Oroszország között esetleg kitörő fegyveres konfliktusban Romániát a többi kis állammal együtt Franciaország és Anglia hathatós támogatásban fogja részesíteni.

Az orosz szovjettal hivatalosan közölték, hogy úgy Anglia, mint Franciaország Románia segítségére fognak sietni abban az esetben, ha a szovjet megkísérli, hogy Besszarabia területére lépjen.

Ugyanez a lap közli azt is, hogy Franciaország diplomáciai jegyzékben fogja felszólítani Jugoszláviát, Csehszlovákiát és Törökországot, hogy fegyveres orosz-román konfliktus esetén Romániát segítsék.

Ami Bulgáriát illeti, — közli az Epoca — semmi körülmények között sem fog beavatkozni a konfliktusba Oroszország mellett.

A többi szófiai lapok jelentése szerint a magyar kormány hivatalosan közölte Párisban, hogy román-orosz háboru esetén Magyarország megőrzi semlegességét.

Új konferencia előtt a szövetségesek?

Teljes megoldás előtt a jóvátétel kérdése

A Brassói Lapok eredeti távirata.

MILANO, május 20. Azok a tanácskozások, amelyeket Mussolini a belga miniszterelnökkel és külügyminiszterrel folytatott s amelyek végül azt eredményezték, hogy a két állam kormánya megállapodásra jutott a szakértői javaslat ügyében. A tárgyalások eredményéről maga Mussolini igen meglegedetten nyilatkozott s annak a véleményének adott kifejezést, hogy a megbeszélések jelentős lépést jelentenek előre a jóvátételi kérdés megoldására.

Az olasz sajtó is hangoztatja az esemény jelentőségét, s a legfontosabb eredményként tünteti fel azt, hogy

Össze fogják hívni a szövetségesek konferenciáját.

Contarini szenátor kijelentette, hogy a milánói konferencia fontos fejezete a jóvátétel történelmének, sőt talán zárófejezete, ha ez alapul szolgál egy másik nemzetközi konferenciának, amelynek még nagyobb lenne a jelentősége.

A római nagykövet úgy nyilatkozott, hogy Belgium óhajtja a jóvátételi kérdésnek a leggyorsabb tempóban való megoldását s ebből olyan belga—olasz megegyezés származnék, amely előnyös lenne mindenkire nézve.

Franciaország kéri a Ruhr-megszállást

Painlevé ma nyilatkozott, s egy interjúban kijelentette, hogy Franciaország a Ruhr-vidék megszállását a lehetőségig korlátozni fogja, mihelyt Németország bebizonyítja jóindulatát. A

Ruhr-vidék teljesítő képességét ismét Németország fordíthatja majd a maga javára, ami Németország jóvátételi teljesítményeit megkönnyítené.

Macdonald már nem tárgyal Poincaréval

Londonból érkezett távirat jelenti, hogy a brit kormány nem foglalkozik a párisi kormánnyal való tárgyalások folytatásának gondolatával mindaddig, míg az új kormány hivatalba nem lép, mert az a felfogása, hogy Poincaré legutóbbi javaslatainak megvitatása céltalan volna.

Poincaré, még mielőtt lemondana, tontos váltóztatásokat akar eszközölni a diplomáciai szolgálatban egy a külföldön, mint magában a külügyminiszteriumban. A változtatások célja az, hogy kiküszöböljön minden angolelle-nes vagy népszövetségellenes hajlandóságot.

Hivatalos jelentés a belga-olasz konferenciáról

A belga—olasz tárgyalásokról kiadott hivatalos jelentés szerint Mussolinivel megegyeztek abban, hogy a jóvátételi probléma megoldása a szakértői jelentés mielőbbi végrehajtásával eszközöltessék. Megállapodtak abban is, hogy kívánatos lenne egy szövetségszövetségi értekezlet egybehívása. Végül leszögezték azt az álláspontot, hogy a szövetség közti adósságok kérdése összekapcsolódott a jóvátételi probléma megoldásával.

Megnyitják és újból elnapolják a parlamentet

BUKAREST, május 20. A hosszú vakáció után ma készülnek megnyitni újból a parlament tanácskozásait, ugy-látszik azonban, hogy a vakációzásnak még mindig nincs vége. A mai megnyitandó ülésen — mint kormánykörökben beszéltek — megfogják állapítani a határozatképtelenséget, holnapra halasztják, holnap pedig az üléseket újból elnapolják hétfőig. A parlament munkássága így szépen halad előre. De talán jobb így.

Caillaux tagja lesz a jövődi francia kormánynak

Párisból jelentik: Herriot ma érkezik meg Lyonból Párisba, s azonnal megkezdí tárgyalásait az új kamara többségi pártjaival. Elsősorban Painlevével fog tárgyalni, azután Blummal, Boncourral és a többi szociálista vezérekkel. A baloldali blokk jobbszárnya a külügyminiszterséget Briandnak szán-ta, bár a szociálisták ezt ellenzik. Caillaux neve mind sürűbben szerepel, valószínű, hogy rövidesen amnesztiát kap s lehetséges, hogy három hónapon belül tagja lesz a kormánynak. Ugy hiszik, hogy a szociálisták Poincaré pénzügyi reformja helyébe a vagyondézmát akarják iktatni, a radikálisok azonban ezt határozottan ellenzik.

Pasics újra designált miniszterelnök

BELGRAD, május 20. A jugoszláv kormányválság csak nem akar megoldódni. Sándor király már minden politikussal, akinek csak legcsekélyebb possibilitása is volt, kísérletezett, azonban egyikkel sem sikerült az új kormányt — épen a parlament speciális összetétele, miatt — megalkítani. Így legutóbb Davidovicsot bízta meg koncentrációs kormányalakítással de ez is meghiúsult: Davidovics meg bízását visszaadta.

A tegnap este megtartott minisztertanács után a miniszterek az újságíróknak kijelentették, hogy Pasics újra meghívást kapott kormányalakításra, amit Pasics el is fogadott. A minisztertanács elhatározta azt is, hogy a szkupstinál rövidesen összehívják.

Korányi pénzügyminiszter Győr, vagy Vác képviselője lesz

BUDAPEST, május 20. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Korányi Frigyes báró pénzügyminisztert a megüresedett győri, vagy váci kerületben képviselőnek jelölik. A győri kerület a napokban elhunyt szociáldemokrata Miakits Ferenc halálával elvesztette parlamenti delegátusát, míg Vác képviselője az egységespárti Kráker Kálmán, Vác polgármestere kijelentette, hogy amennyiben a két tisztséget összeférhetetlennek találják, lemond a mandátumáról.

Lemondott Amerika tokiói nagykövete

WASHINGTON, május 20. Wood, Amerika tokiói nagykövete ma állásától való feleltetését kérte. Lemondása valószínűleg összefüggésben van amamem rég Tokióban tett nyilatkozatával, hogy helyteleníti az új amerikai bevándorlási törvényt.

ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYFEN

Szívelyes együttműködés Csehszlovákia és Olaszország között

Massaryk hozzájárult a szerződéshez

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

RÓMA, május 20. Benes külügyminiszter Taorminában jóváhagyás céljából Massaryk köztársasági elnök elé terjesztette az olasz-cseh szerződés szövegét, amelynek címe hír szerint: »Olaszország és Csehszlovákia szerződése a szívelyes együttműködésről.« A Tribuna értesülése szerint Massaryk a szerződést áttanulmányozta, s ahhoz teljes mértékben hozzájárult. Ha a két parlament jóváhagyja, úgy a szerződés azonnal életbe lép.

A szerződés egyes pontjairól maga Mussolini nyilatkozott, s kijelentette, hogy a szerződés négy cikkelyű lesz. A szerződő államok kölcsönösen kötelezik magukat a béke fenntartására és a jelenlegi közép-európai egyensúly fenntartására, annak kiemelése mellett, hogy a saint-germaini és a trianoni békeszerződéseket a legszigoribban szemmel tartják. Minden olyan kérdésben, amely a szerződő felek egyike és egy harmadik hatalom között felmerülne, úgy a békés rendezés érdekében elfogadja a másik fél jószolgálatát. Ha a szerződő felek egyike a harmadik hatalom között felmerült kérdést nem lehet békésen elintézni, úgy a két hatalom képviselői találkoznak, hogy az esetleges közös fellépésről tanácskozzanak.

Érettségi elől a halálba

Öngyilkos lett Nagyvárad egyik vezetőfőúrjának fia

A Brassói Lapok tudósítójától.

NAGYVÁRAD, május 20. A Ritoók uca 2 szám alatti házban lakik dr. Várady Ödön ügyvéd. Dr. Várady Ödön nagy családjával gyönyörű meghitt családi életet él és állandóan sugárzik róla a munkás, örökösen praktikus tervekkel foglalkozó férfi derűs lelki nyugalma.

Gyermekei közül a legidősebb, István, aki mindössze 17 éves, a nagyváradi zsidó liceumba járt, s most készült az érettségire. Váradyék, — akik vallásos zsidók, — nagy reménységgel néztek a fiatalember jövője elé, a ki igen jó tanuló volt.

Szombaton eltűnt a házból a fiatal Várady István, s ebédre sem ment haza. Váradyék keresték, de csak annyit tudtak meg, hogy délből 2 órakor még a korzón látták sétálni. Arra senki sem mert gondolni, hogy Várady István, milyen sötét gondolatokkal foglalkozik. Vasárnap délelőtt a házban lakó Fischer Salamon kereskedőnek valami dolga akadt a padláson, és ekkor legnagyobb meglepetésére ráakadt a fiatal Váradyra, aki egyik padlástgerenda alatt feküdt — holtan. Azonnal értesítette Várady Ödönt, aki rögtön a rendőrségre telefonált, honnan fop detektív sietett a helyszínre. Ertesítették az ügyészséget is és orvost kerestek, de jó óráig tartott, míg végre egy orvost találtak, s dr. Kovács Gyula a rendőrség jelenlétében már csak a beállott halált konstatálhatta.

Az öngyilkosságot Várady István úgy követte el, hogy egy kötelet kötött a nyakához, azt keresztül vetette egyik padlástgerendán s felhúzta magát. A halál rövidesen beállt s a kötéllal együtt a holttest is lezuhant. Az öngyilkosság felfedezésekor drámai jelenetek játszódtak le Váradyék körül, a fiu nagyanyja majd megőrült a hír hallatára. A fiatalember semmiféle írást sem hagyott hátra, de mivel érettségi előtt állt, mindenki azt hiszi, hogy félt, zsidó létére elbuktatják, s ezért kereste a halált.

Váradyékat általános nagy részvét veszi körül.

Lupu dr. külföldön agitál a parasztpárt érdekében

„Csak az egyesült parasztpárt és nemzeti párt mentheti meg az országot“

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 20. Amint a jelek mutatják, a parasztpárt, most, hogy a politikai élet újból megindult, a legélesebb akciót kezdte az érvényesülése érdekében. Ennek a harcnak legkimagaslóbb jelensége volt az a népgyűlés, amelyet a párt tegnap Foksaniban tartott.

A gyűlés szónoka Madgearu parasztpárti képviselő volt, aki hatalmas beszédben ecsetelte a kormány külügyi politikáját, úgy jellemezve azt, hogy a kormány sohasem tudja, mit csinál. Sikertelen a liberális kormány — mondotta — felidézni a besszarabiai problémát, s Magyarországgal szemben sem áll jobban a helyzet. Ugyancsak sikerült a kormánynak Bulgáriával is elrontani a jó viszonyt. A kisántant Romániára nézve megszűnt, segítség sehol sincs, úgy, hogy az ország a saját erejére van utalva. Ezért kénytelen az állam a hadseregére oly nagy összegeket áldozni.

A belpolitikában legféltetlenebb anarchia uralkodik, amelyet tetéznek a szakadatlan antiszemita heccelődések. Bratianu Vintila pénzügyi politikáját fejtegetve megállapítja, hogy az az ország teljes romlását idézi elő.

Majd áttért a jövődőlő kormányalakulásának lehetőségére. Három embert emlegetnek — mondotta — aki posszibilis a kormány átvételére: Averescut, Jorgát és Argetolanut.

— Megállapítom — folytatta Madgearu — hogy egyik sem lesz képes alkotmányos módon kormányt összehozni, mert csak a parasztpárt az, amely egyesült erővel mentheti meg az országot. A két párt között a fúziós tárgyalások folyamatban vannak, s a fúzió a legszelebb demokratikus alapon fog létrejönni.

A parasztpárt egyébként teljes ambícióval folytatja a fúziós tanácskozá sokat. A foksanii népgyűlés után Mihalache már ma reggel Bukarestbe érkezett s azonnal beható tanácskozásokat kezdett Sterevel. A tanácskozások eredményét Stere még a mai napon jelentette Maniu Gyulának.

A parasztpárt akciójának másik erőteljes része Lupu dr. külföldi útja. Lupu, miután megjárta London, s Páris, ezidőszakra Romániában tartózkodik, ahol Mussolinival tárgyal. Párisban Lupu hosszas és beható tanácskozásokat folytatott a balpárti politikusokkal. Londonban ugyancsak kormány politikusokkal tanácskozott, s parasztpárti körökben meg vannak győződve arról, hogy a párt presztízsét Lupu tanácskozásai a külföldön emelték.

Lupu vasárnap érkezik vissza Bukarestbe.

Kilakoltatási botrány Marosvásárhelyen

Szörtsey Lajos dr. ügyvédnek át kell adnia az irodáját — Az ügyvédi kamara közbelép és tiltakozik a sérelem ellen

A Brassói Lapok tudósítójától.

MAROSVÁSÁRHELY, május 19. En mérsékeltlen hiszem és valloim a vegyes rekviráló bizottságok mindehatóságát, de csatlakozásuk és korlátlan hatalmuk tekintetében tisztelettel egy véleményen vagyok a marosvásárhelyi tekintetes királyi törvényszék azon álláspontjával, amelyet ez évi február havában pronuncált a dr. Szörtsey Lajos marosvásárhelyi ügyvéd és dr. Pora Nicolae kir. törvényszéki bíró közötti lakás ügyben. Ez a lakásügy a maga jelénk fázisaival többet mond minden különveleménynél. Nem szükséges hát a színezés, csak a fordulatok kronológikus csoportosítása, hogy a közvélemény is megalkothassa a maga ítéletét.

Pora Nicolae dr. a marosvásárhelyi királyi törvényszék bírójának megvette 1923. év november havában azt a házat, amelyet évek óta dr. Szörtsey Lajos ügyvéd bérel. A három szobából és előszobából álló épület egyik helyiségében van berendezve ügyvédi irodája is. Így aztán Szörtsey Lajos dr. ötdímadával tulajdonképpen csak két szobát lakhat.

Az új háztulajdonos be akart költözködni ezidőszakra bérelt Geese Dániel (Stefan cel Mare) ucai egy szobás, előszobás lakásából saját házába s arra kérte a bíróságot, hogy Szörtsey lakásának felét illetéleg adja át. Constantinescu vezetőbíró helyszíni tárgyalást tart s mult évi december hóban megállapítja, hogy a három szobás lakást nem lehet megosztani. Pora Nicolae megfélebbézi ezt a bírói határozatot a törvényszékhez, mely még nem döntött az ügyben.

Ennek dacára Pora bíró ur beadványt intéz a vegyes rekviráló bizottsághoz. Beadványában elmondja, hogy a Szörtsey-féle lakás

eredetileg négy szobából áll.

A vegyes bizottság nincs tekintettel a bírói megállapításra, amely a vitás házban három szobát fedez föl s elfogadón Pora Nicolae beadványának állításait, helyszíni szemle nélkül lerekvirálja Szörtsey ügyvédi irodáját és kötelezi a háztulajdonos-bíró, hogy az előszobát használt üveges, cement-padozatú verandát új falal két részre ossza, amelynek egyik részébe Szörtsey rendezze be irodahelyiségét, a másik részét pedig Pora Nicolae vegyes bizottság ügyvédi irodahelyiségevé letelegezteti. A vegyes bizottság bizonyára elmulasztotta disztingválni egy peres fél beadványa és a bíróság megállapításának irányát, kötelezve egyetemesen a háztulajdonost, hogy a háztulajdonos-bíró bírói eljárást indítat saját ügyében; a járásbírói ítélet s az ítélet a bíróról részéről felelősség alatt áll; a bíró nem várja be kollégájának döntését, hanem szímlátványos eljárást indít a rekvirálóbizottság előtt, amelyet nem a járásbírói helyszíni tárgyalásának szellemében tárgyalásnak, hanem a lakásrekviráló vegyes bizottság nincsen figyelemmel a járásbírói megállapításra s elrekvirál egy ügyvédi irodahelyiséget, mely nélkül az ügyvéd gyakorlatot nem folytathat s kenyeret nem kereshet.

tele között egyrészt, másrészt pedig az áveges verandának ügyvédi iroda céljaira való meghatározásakor nem volt tekintettel az ügyvédi gyakorlatról szóló törvény 52. szakaszára, amely elrendeli, hogy az ügyvédi irodának milyennek kell lennie. Szörtsey kifogást emel a határozat ellen, de a bizottság azt, mint alaptalan, elutasítja, s kimondja, hogy határozata jogerős és azonnal végrehajtható.

Szörtsey Lajos ügyvéd jogorvoslást keres a törvényszék útján és a semmitősséknél. A törvényszék megállapítja illetéklenségét s kimondja, hogy a panaszt az a forum terjeszse föl a semmitőssékhöz, amely a serelemzett kérdésben eljár.

A bírói és hatósági rész ma ebben a stádiumban van s eddig a pontig a mi részünkről a következők kínálkoznak vastagabb betűk alá:

a háztulajdonos-bíró bírói eljárást indítat saját ügyében; a járásbírói ítélet s az ítélet a bíróról részéről felelősség alatt áll; a bíró nem várja be kollégájának döntését, hanem szímlátványos eljárást indít a rekvirálóbizottság előtt, amelyet nem a járásbírói helyszíni tárgyalásának szellemében tárgyalásnak, hanem a lakásrekviráló vegyes bizottság nincsen figyelemmel a járásbírói megállapításra s elrekvirál egy ügyvédi irodahelyiséget, mely nélkül az ügyvéd gyakorlatot nem folytathat s kenyeret nem kereshet.

E sérelem-halmazatról dr. Szörtsey Lajos értesítette a marosvásárhelyi ügyvédi kamarát, amelynek válaszmánya szombaton délután foglalkozott az ügygel. dr. Baciu Aurél kamarai elnök előadásában. Az ügyvédi kamara megütközéssel vett tudomást a történetről s egyhangulag azonosította magát a Szörtsey Lajos sérelmével. A kamara távirati-útján értesítette a bukaresti ügyvédszövetség elnökét, Nagyrománia hírneves jogászát és kodifikátorát, Dissescut, azért, hogy a kamara egyik tagján esett sérelem orvoslására haladéktalanul körje föl az igazságügyminisztert és a belügyminisztert, akik — nincs kétségünk benne — bizonyára megtalálják a módját és formáját annak, hogy ez az ominózus lakásügy nemcsak perrendszerben, de a jog és igazság szellemében intézessék el.

A tiltakozásnak eddig kevés a gyakor-

lati értéke, ellenben a vegyes rekviráló bizottság cselekszik és egyáltalán nem kíváncsi sem az igazságügyre, sem a belügyminiszter véleményére, megkereste a rendőr kapitányságot és karhatalmat kért a határozat végrehajtására. Tegnap délután öt órakor megjelent Szörtsey irodájában egy rendőr és egy rendőr biztos és az irodahelyiséget kiürítették. Ezt az újabb brutalitásfordulatot élénken kommentálják a városban. Mi a magunk véleményével megvárjuk a bukaresti fórumok döntését.

Székely Béla.

?? Az elnyomottak ??

Véres harc csendőrök és rablók között

Hurokra került veszedelmes haramiataársaság

TEMESVÁR, május 20. Az utóbbi időben Petrozsény környékén a lakosságot egy veszedelmes rablóbanda tartotta rémületben. A rablók majdnem minden községben megjelentek, s a legvakmerőbb módon kirabolták a falvak tehetőse gazdáit. A csendőrség mind eddig teljesen tehetetlenül állott a rablóbandával szemben, mert a haramiák rejtékhelyét mindaddig nem lehetett ki nyomozni. Az utóbbi időben figyelmeztették rá a csendőrséget, hogy a rablóbanda a petrozsényi erdőben ájtotta fel a tanyáját. A csendőrség erősítést kért a csendőrpáncsnokságtól, amely egy teljes csendőrzásaljal vezényelt ki a haramia társaság kézrekerítésére.

A parasztlak utmulatására a csendőrség közrefogta az erdőt és a bandát megadásra szólította fel. Ehelyett a rablók tüzelni kezdtek, a mit a csendőrök sortűzzel viszonoztak.

Valóságos közelharc fejlődött ki a csendőrség és a rablóbanda között, amely közel tíz órán át tartott. A haramiák végül is kimerültek, lőszerük elfogyott és a csendőrségnek sikerült mindannyiukat lefegyverezni.

Mindkét részen sok sebesülés történt.

Bosszu műve a balázsfalvi antiszemita tüntetés

NAGYVÁRAD, május 20. Röviden megírta a Brassói Lapok, hogy Balázsfalva és Kolozsvár között román diákok véresre verték a gyorsvonat zsidó utasait. A felháborító atrocitás indító okairól rendkívül érdekes részleteket sikerült megtudnunk, melyekből megállapítható, hogy a véres tüntetés a diákok bosszúműve volt.

A balázsfalvi tornaünnepen ugyanis negyven nagyváradi diák vett részt a Gojdu liceumból, közöttük több magyar zsidó fiú is. A sulydobásnál egy magyar fiú dobta legmesszebbre a sulyt, ami rendkívül felbosszantotta a többieket. Kimondták, hogy a verseny továbbbi folyamán csak az vehet részt, — a footballt kivéve, — akinek utazási igazolványa van. Ez pedig természetesen csak a románoknak volt. A football azután siralmasan végződött a román diákokra nézve, mert az erős váradi magyar csapat tönkre verte őket, s fölényes küzdelemben megnyerték a legtöbb gólt. A közönség zajos ünneplésben részesítette a váradi magyar fiukat, s este még csárdást is táncoltak velük a román leányok.

Az éjszakát egy óriási teremben öszszezsúfolva, földre hintett szalmán töltötték a diákok, s mindenki azt evett vacsorára, amit magával vitt.

Másnap — a vasuti incidens napján — a tanár urak minden iskolai törvény szabály ellenére az amugy is már túlfűtött kedélyű diákságot minden felügyelet nélkül engedték utnak, s a tanári kar még egy napig Balázsfalván maradt.

Kétségtelen, tehát, hogy a vasuti incidensért súlyos felelősség terheli a tanári kart is, mert a diákokat nekik hazakísérni legnagyobb kötelességük lett volna.

Szovjetország képviselője Athénbe utazott

MOSZKVA, május 20. A szovjetunio görögországi meghatalmazott képviselőjévé kinevezett Usztinov ma elutazott. Usztinov a szovjetunio képviselője Athénben.

Szolid órajavitóműhely!

OSTERZETZER H. BUZA-OR 9.

Állandó raktár
CONTINENTAL,
TRIUMPH és
ADL R. írógépekben.
Fizetési könnyítések.
HANS CLOOS
BRASSÓ SEGESVÁR
Fekete-ucca 19. 2070. KUT-101. sz.

HIREK

— (A királyi pár Temesváron.) Temesvárról telefonálja tudósítónk: A királyi pár külföldi utjáról visszatérően ma este hat óra harminc perckor érkezett Zombolyára, s hét óra tizenöt perckor a temesvári állomásra. A temesvári állomáson a hazatért királyi párt nagy ünnepséggel fogadták, s a fogadtatáson a hatóságok képviselőin kívül óriási tömeg vett részt. A királyi párt Coste prefektus üdvözölte.

— (Elkészült a Magyar Párt temes-torontali tagozatának indítványa.) A Magyar Párt temes-torontali tagozata most készítette el az indítványt, melynek keretében a bánsági sérelmeit a brassói nagygyűlésen fogja előterjeszteni. Az indítványban szó lesz az óvodák és a bánsági magyar iskolák ügyéről, a temesvári pierista gimnázium sorsáról, mely gimnáziumot tudvalegyen nem akarják elismerni felekezeti iskolának. Szóba hozzák a magyar kisebbség egyéb téren való elnyomatását, sérelmezik Coste prefektus nyelvrendeletét a plakátokra vonatkozólag, amely Temesvárt német városnak deklarálja, azonkívül a resicai rendőrkapitány nyelvrendeletét, mely teljesen eltiltja a magyar nyelv használatát. Az indítvány azonkívül részletesen foglalkozni a magyar telepesek ügyével és szóba hozza az állampolgárság igazolásának kérdését.

— (Felejténi küldték az olasz trónörökösöt.) Angol jelentések szerint az olasz trónörökös amerikai utra kelt. Az államfők, trónörökösök és miniszterek mal utazási lázának korszakában, amikor Pullmann-kocsikban kótik a véd- és dacszövevényeket, mindenki azt hihetné, hogy az olasz trónörökös is politikai misszióval ment Amerikába és szövetségeket akar létrehozni Olaszország és Dél-amerika között. Az utazásnak ennél sokkal komolyabb célja és oka van. A fiatal, huszonegyéves Humbert trónörökösbe, a ki rendkívül fess és jó táncos, beleszeregett egy egyszerű római kislány. A királyi papa és mama tőhát attól tartva, hogy a lány szerelmét Humbert herceg viszonozni fogja, hajóra pakolta és az olasz trónörökösöt elküldte felejténi Délamerikába.

— (Százötven házhely — egy hadiözeveg.) Csikszeredából jelentik a Brassói Lapoknak, hogy az agrárisajátító bizottság tegnap kiosztott az érdekelteknek 150 házhelyet. A kérelmezők között mindössze nyolc hadirokkant és egy hadiözeveg jutott olcsó házhelyhez, a legnagyobb részben a román vezérőrnagyok részeseitől. A házhelykiosztás tervezetét a város megbízásából Frank Miklós csikszeredai mérnök és Lőrincz Gyula városi tanácsos készítette el.

— (Unitárius majális.) A brassói unitárius egyházközség és nőegylet majálisát a templomépítés javára május hó 25-én, vasárnap tartja meg a Honteruson. A rendezőség az előkészítést nagy buzgósággal végzi.

— (Harminc éves találkozó.) Szében György nyugalmazott táblabíró, gyegegyeszmiklósi lakos közelben élő osztálytársai megkeresése folytán felkéri mindazokat, kikkel az 1893—4 iskolaévben Csiksomlyón, a rom. kat. főgimnáziumban érettségi vizsgát tett, hogy 30 éves évforduló megünneplése céljából 1924. június 10-én délelőtt 9 órára a csiksomlyói Ferenc-rendi szerzet kegytemplomában tartandó istentiszteleten megjelenni szíveskedjenek.

Tökéletes szabásu raglánok csak NEUMANN-nál

— (Megkezdte a dohánygyári panama főtárgyalását.) Kolozsvárról jelentik: A dohánygyári szövetséget milliós panamájának főtárgyalását tegnap kezdték meg. Az érdekes bűnpert három tagú bíróság tárgyalja dr. Bohatier Sándor elnöke alatt. A harmincegy oldalas vádirat, amelynek felolvasása a tegnap történt, szenzációként hatott. A panama fővadászt Ferenczy Árpád, akinek kihallgatására csak ma került a sor. Dr. Laurentiu, dr. Román Valér és dr. Metes Péter kolozsvári ügyvédek vállalták el a védelmet. Mivel a bűnpertben nagyon sok tanút kell kihallgatni, előreláthatóan a tárgyalás sokáig fog elhúzódni.

— (Szabadon működhet a KAC) Kolozsvárról jelentik, Gritta Ovidius rendőrprefektus átiratával értesítette a KAC vezetőségét, hogy a belügyminiszter felfüggesztő rendeletét visszavonta, s a sportegylet újból megkezdheti működését. A város közönsége örömmel fogadta ezt a hírt, amely életre keltette a magyar sportot kiváló egyesületét. A labdarúgó szakosztály most ismét besorozta KAC-ot a bajnokság résztvevői közé.

— (A népszövetség könyve a magyar ujjáépítésről.) Genéből jelentik: A nemzetek szövetségének hivatalos kiadványai között legutóbb megjelent a magyar pénzügyi ujjáépítési akció ismertetése a megfelelő összes okmányokkal. A könyvet Artur Salter, a népszövetség pénzügyi osztályának a vezetője állította össze. Az előszóban Salter részletesen ismerteti az akciót, s kijelenti, hogy a népszövetség pénzügyi bizottsága feltétlenül bizik a magyar ujjáépítési akció sikerében.

— (Hat milliárdos fizetése képtelenség.) Budapestről táviratozik: Földiák Gyula, gabona és lisztkezelő, hat milliárd koronás fizetése képtelenségét jelentette be. A hitelezők feljelentésére a rendőrség előállította Földiákot, aki fizetése képtelensége okául a rossz gazdasági viszonyokat hozta fel. Amennyiben békésen megegyezik hitelezőivel, ezek visszavonják a feljelentéseket.

— (A »Cseregyerek« Brassóban.) A Brasovia Sport Club jeles műkedvelő gárdája május 31-én, szombaton este színpadra hozza Farkas Imre csodaszép operettjét, a »Cseregyerek«-et. Az előadás iránt, amelyhez a városi zenekar szolgáltatja a muzsikát, az egész városban élénk érdeklődés mutatkozik. Utána reggelig tartó tánc következik. Az előadás a Redout termeiben lesz megtartva.

— (Joffe orosz népbiztost Bécsből visszazsárolták Moszkvába.) A Brassói Lapok bécsi szerkesztője, hogy Joffe orosz népbiztos, aki Bécsbe érkezett, hogy mint az orosz delegáció elnöke, résztvegyen a bécsi orosz-román konferencián, itt megörült. Helyette a moszkvai kormány Kresztinszky berlini szovjetkövetelet bízta meg az azóta meghiusult román konferencia vezetésével. Joffe pedig egy szanatoriumba szállították, ahol éjjel-nappal a legkiválóbb ideggyógyászok voltak körülötte. Beavatottak szerint az orosz népbiztos betegségét az éveken át való túlerőltetett munka idézte elő, a pihenés és a gondos orvosi ápolás folytán állapota azonban fokozatosan javult, úgy, hogy saját kérésére néhány nap előtt a legnagyobb titokban külön kocsiban Németországon keresztül visszazsárolták Moszkvába.

— (Csütörtökön lesz a hetivásár.) A brassói államrendőrség közli, hogy a szokásos pénteki hetivásárt a május 23-iki nemzeti ünnep miatt ezen a héten csütörtökön tartják meg.

— (Megszűnik a Haladás.) Kolozsvárról telefonálják: A Haladás Irodalmi Társaság tegnap lezárt az évi kimondották a társaság felszámolását. A Haladás által addig kiadott lapok közül a Pásztor'ízlet és a Minerva Rt. fogja finanszírozni, míg a Vasárnapi Ujság továbbra is Szentimrei Kovács Jenő és Benedek Elek vezetése alatt marad.

— (Műkedvelői előadás Borszéken.) A borszéki műkedvelői ifjúság a hadiáravaház alapja javára előadást rendezett, amelynek során a Sárga csikó című népszínművet játszották. Az előadás minden tekintetben jól sikerült, s a borszéki műkedvelők derekasan játszottak.

— (Modern mozgó. Még csak ma, szerdán vetítik a páratlan ötletesen és finom pikantériával összeállított francia vígjátékot, »Biju«-t. Holnap csütörtökön két Dorian szenzáció szerepel együtt a Modern műsorán: »Gáncs nélküli lovag« és »A vén komédiás«, teljesen új filmek. A Gáncs nélküli lovagban Douglas Fairbanks ragyogtatja fényes játék tudását és ragyogtatja csillogó humorát. A külföldi lapok Douglas Fairbanksról úgy írnak, mint Harry Liedtke riválisáról. A brassói közönség a modern lovagban látta őt utoljára.

— (Szép, művészies levélpapír, címkek, plakátok és exlibrisok, a Lavi műteremből állandó kiállítása a Klingsor termeiben, Lensor 31. Szabad belépés.

(*) A Brassói Lapok szerkesztőségének és kiadóhivatalának marosvásárhelyi fiókja Piața Regele Ferdinand (völ Széchenyi-tér) 18. szám alatt van az 1. emeleten. Telefon száma 177. Felvesz hirdetéseket és előfizetéseket, előfizetők lapjait házhöz küldi. Előfizetési díj: Egy évre 600 lej, 1/2 évre 320 lej, 1/4 évre 170 lej, 1 hónapra 60 lej.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak, kik felejtethetetlen férjem, illetve édesapáink, Markó Imre kocsigyártó temetésén résztvettek, vagy bármi más módon fájdalunkat enyhíteni akarták, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

(*) A negyedik muskétás, olyan filmatrakkció, amelynél mulatságosabb, kacagtatóbb és derűsebb még alig került bemutatásra. Az Apolló nagy áldozatokkal szerezte meg ezt a filmet, azért, hogy a közönségnek Max Lindert újra bemutassa. Max Linderről, a világháború alatt számtalanszor terjedt el a hír, hogy elesett. A közönség osztatlan fájdalommal hitte el a valótlan ságot, míg egyszer csak világgá futott az a hír, hogy Max Linder »nem halt meg, csak alszik«. Végre azután hosszú szünetelés után Maxi felbukkant, fellépett a »Negyedik muskétásban« beígazolandó, hogy ő a világ első komikus filmszínésze. Ezen filmparódia szerdától, május 21-től kezdve kerül bemutatásra. Negyedik muskétás az első filmparódia, »Kacag Bajazzo« címmel fogja felváltani melyre már most felhívjuk a közönség figyelmét. Jön: »A három árva«, főszerepben Szécsy Ferkó.

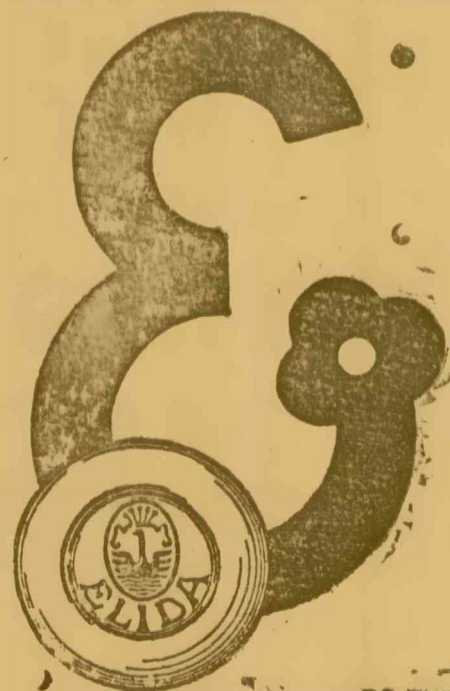
(*) Tíz éves találkozó. Felkérem mindazon volt osztálytársaimat, akik 1914 évben a brassói felsőkereskedelmi iskolát végezték, tizéves találkozóknak megbeszélésére végezték haladéktalanul közöljék címüket. Knopf Károly, Brassó, Kórház-utca 13. sz.

(*) Köszönetnyilvánítás. A brassói kocsigyártó iparosok elhunyt kártársuk, néhai Markó Imre emlékére egyezer lejt adományoztak a brassói református egyháznak, mely kegyeletes adományért hálás köszönetet mond az egyház elöljáróságának és a gyászoló családnak.

(*) Orvosi körökből. Dr. Fischer Gyula szakorvos bőr- és nemibajok részére, Árvaház-utca 25 szám alatti ujonnan berendezett rendelőjében rendeléseit újból megkezdte. Röntgenvizsgálat és kezelés.

(*) Könyvedvelők figyelmébe. Bármely — bárhol hirdett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat is áron veszek. Eladandó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

(*) Kórpól az ideális hashajtó, biztossan és fájdalom nélkül hat. Kapható a gyógyszerárakban.

RDŐSZAPPAN
világban

SPORT

Mi az igazság az Olympia ügyében?

Az Olympia sportklub a Kronstädter Zeitung legutóbbi számában bejelentette nyilatkozatban igyekszik válaszolni a Brassói Lapoknak arra a cikkére, amelyben feltártuk igazi okait annak, amiért az Olympia a bajnoki mérkőzéseit való tovább bi részvételtől visszalépett. A nyilatkozat szerelné a Brassói Lapokban közölt adatokat valótlanoknak feltüntetni, s ezzel szemben kénytelenek vagyunk lezögezni, hogy cikkünk közleményei az utolsó pontig megfelelnek a valóságnak, amit hivatalos faktorokkal bizonyítani tudunk.

A nyilatkozat sérelmesnek jelenti ki azt, hogy az Olympia Gritsch nevű játékosát négy hétre eltiltották a játéktól, holott amikor a bíról megvesztegetése vádolta, nem mint játékos, hanem néző volt részt a játékban. Erre nézve csak utalni kell a sportszabályzatra, amelynek kapitális rendelkezése szerint mindegy, vajjon a játékos kapcsoltos sértést a játékos dresszenben, vagy dressz nélkül, pályán vagy pályán kívül követett-e el. A fegyelmi bizottság Gritsch ügyében teljesen szabályszerűen járt el, s ezt sérelmesnek önmagára nézve az Olympia nem tekintheti.

A másik ügyben, amelyet az Olympia Henisch nevű játékosának kizárása miatt tart magára nézve sérelmesnek, s amely ügyre vonatkozó megállapításainkat »tisztá valótlan ságnak« (Glatte Unwahrheit) nevezi a nyilatkozat, újból leszögezzük, hogy közleményünk adatai mindenben felelnek a fegyelmi bizottság megállapításait. Azt, hogy Henisch szegekkel verte ki cipőjét, megállapította a panaszos, a szegek megsebesítettek, megállapította a bíról, aki kiállította Henischet, és megállapította a fegyelmi bizottság, amely ítéltetett felette. A fegyelmi bizottság előtt Henisch kerekén és tudatosan jelentette ki, hogy ő verette be cipőjébe a szegeket, tudja, hogy ez meg nem engedett dolog, tudja, hogy ilyen eset már előfordult az Olympiában és bevallotta azt is, hogy játszott már ilyen cipőben. Ezek a tények a fegyelmi bizottság jegyzőkönyveiben foglalt adatokkal bármikor bizonyíthatók. Nem irtunk tehát valótlan ságot, mert ilyesmi igazságszeretettelünkkel össze nem fér, viszont a nyilatkozat, amelyben az Olympia a tiszta tagadás álláspontjára helyezkedik, igen távol jár a kötelező objektivitástól.

Mi e két esetről irtunk, mert az Olympia első nyilatkozatában, amelyben bejelentette a mérkőzéseitől való visszalépést, ezt a két esetet említette. Mostani nyilatkozatában azonban most már más sérelmekről is beszél, s mindenkit, akit e sérelmek érdekelnek, megírtatál, s bejelent, hogy kész bárkinek felvilágosítást adni e sérelmekről. Nos, ha az Olympia adandó felvilágosításai is ennyire tárgyilagosak lesznek, mint a Gritsch és Henisch ügyben, úgy az érdeklőzők jól teszik, ha az audietur et altera pars elvén ezeket a sérelmeket a sportklub hivatalos jegyzőkönyveiben is megnézik, mert csak így alkothatnak majd azokról tiszta képet.

Ami pedig az Olympia nyilatkozatának utolsó passzusában foglalt ama kijelentését illeti, hogy ennek az ügynek a további vitatását lezárta, mi kijelentjük, hogy mindaddig, míg mi azt az igazságos objektív szempontról a szükségesnek látjuk, továbbra is foglalkozni fogunk azzal.

(x) Coltea—Brasovia bajnoki mérkőzés. Csütörtökön délután félhat órai kezdettel zajlik le a Brasovia pályáján az 1923—24-es bajnokság utolsó mérkőzése. A Brasovia utolsó vasárnapi veresége ha nyatlást, míg a Coltea emelkedő tendenciát mutat. Érdekes küzdelemre van kilátás, amennyiben a Coltea mindent el fog követni, hogy helyezésén javítson. A Brasovia bajnoki vezetői pozíciójára ezen mérkőzés már nincsen befolyással. A mérkőzést Buzna bíról fogja levezetni.

(x) A Comitetul Regional FSSR ülése. A brassói sportterület május 24-ikén, szombaton este fél kilenc órakor a Brasovia Redout-beli helyiségében gyűlést tart. A tagok ezúton hívatnak meg. Medeanu titkárr.

Szeressen híveket a
BRASSÓI LAPOK-nak

Ne féljen, nem sir a gyermeke, ha HÖFER-gyermek hintőport és HÖFER-gyermekkeletet használ.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

KÖZGAZDASÁG

**„Bárhonnan jön a tőke,
szükségünk van rá“**

Gyáriparosok Szövetségének határozati javaslata az iparvállalatok nacionalizálásáról

A Brassói Lapok tudósítójától.

BUKAREST, május 20. A gyáriparosok szövetségének közgyűlése, amelyről tegnap részletesen beszámoltunk, jelentősen sokat nyert azáltal, hogy az egyes fontos kérdésekben elfoglalt erőfeszítésével a gazdasági helyzet tisztázódott, nagy mértékben elősegíti.

Az iparvállalatok nacionalizálása ügyében a nagygyűlés a következő javaslatot fogadta el:

A gyáriparosok nagyszövetsége az iparvállalatok nacionalizálása ügyében folytatott tárgyalás alapján, amelynek során a kívánság jutott kifejezésre, hogy gazdasági életünk minden terén minél előbb az eszközök használatát biztosíthatóvá, hangsúlyozza, hogy a tőkére szükségünk van, bárhonnan való is, különösen gazdasági fejlődésünknek mostani szakaszában; és hangsúlyozza, hogy az idegen tőkét ide kell vonni bármilyen áron, de legelsősorban azoknak a törvények és rendeleteknek szilárd megbízhatósága által, amelyeknek az a hivatásuk, hogy országunkban az ipari munka rendjét biztosítsák.

Az iparvállalatok nacionalizálására érve a szövetség kéri a kormányt, hogy törvényvel erősítse meg a szerzett jogok érvényét, és azok biztonságát a jövőre nézve, valamint mindazoknak a rendszabályoknak az érvényét, amelyek az országos közérdekeket szolgálják és azokat, amelyek az ország termelői közül egyeseket érintenek, akik igényt tarthatnak arra, hogy az általuk megkezdett termelői munkát folytathassák és akiket a kormánynak kötelessége is ehhez hozzásegíteni.

Az állami vállalatok kereskedelmi átszervezéséről szóló törvényjavaslata nézve a szövetség határozata a következő:

A szövetség örömmel üdvözlöi a javaslatot, mert az megfelel a szövetség felfogásának. Felhívja azonban a kormányt, hogy a törvény rendelkezései legyenek szabatosak, hogy félremagyarázásuk be ne következhesse és hogy hatályát ki ne lehessen terjeszteni azokra az iparcikkekre, amelyek magánkézben levő iparágakból származnak, amilyen a petroleum és mások.

Szövetségünknek ezirányú ismételt állásfoglalásaihoz képest kérjük, hogy a magán kézből levő iparvállalatok teljes szabadsága biztosítható, hogy termelési szabadon folytathassanak idebent és forgalmát a határon túl, feltéve, hogy a belső szükségletet kielégítette.

Az iparvágányokra nézve azt kívánja a szövetség, hogy azok díjai ne haladják meg a békébeli díjakat, mert azok hozzátartoznak az ország gazdasági be rendezkedéséhez.

Ehhez képest a szövetség azt kívánja, hogy a kezelési díjakat ne a mai alapon számítsák ki, aminek a mértéke 45-ször 375, vagy 2-szer 45-ször 375, hanem a békébeli viszonyoknak megfelelő 35-ször 80 bani, azaz 28 lej alapon.

Döntés a védjegyek ügyében

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 20. A brassói Kereskedelmi és Iparkamarához ma érkezett meg a védjegyek megújításának ügyében a kereskedelmi miniszter válasza, amely régóta húzódó ügyet a kamara előterjesztése értelmében intézte el, amennyiben kimondja, hogy ha az eredetileg kért bécsi védjegybizonylatot nem lehet beszerezni, akkor az érvényesítési iránti kérelemhez az illetékes helyi bizonylatot, vagyis azét a kereskedelmi és iparkamarát kell csatolni, amely a védjegyet eredetileg bejegyezte.

Kimondja a miniszter azt is, hogy a bejelentés mindenképp kötelező, bárhol legyen is székhelye. A kérvényhez csatolni kell a védjegyet egy példányban, a védjegy lajstromkivonatát, és egy meg-

hatalmazást a kérvényező képviselője, (ügyvéd, szabadalmi ügyvivő) számára. **Nagyon fontos a határidő** (június 4) betartása. A bizottság a beadott okmányok hitelességét megvizsgálja és szükség esetén kiegészítésüket elrendelheti. A magyar nyelvű bizonylatok hiteles román fordításban is csatolandók.

A magunk részéről helyesnek találjuk, hogy a kereskedelmi miniszterium ezt az ügyet végre helyes mederbe terelte, de egyúttal annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy az érdekelt vállalatok sokkal egyszerűbben és hasznosabban intézik el védjegyeik ügyét, ha azokat egyszerűen újra bejegyeztetik a kereskedelmi és iparkamarák védjegy hivatalánál, amelyek ugyan úgy működnek, mint régen. Ez az eljárás egyszerű, nincs szabadalmi ügyvivőhöz, időhöz, költséghez kötve és a védjegyek számára tíz évi érvényt biztosít, holott a megújítás csak arra az időre szól, amely még az eredeti tíz évből hátra van. Ez pedig nem sok, mert ez a rendelet az 1914-1918 között bejelentett védjegyeket érinti.

A brassói kamara igen elismeréssel előzékenységgel külön is felhívja a bejelentett védjegyek tulajdonosait, a megújításra.

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, május 20.

A világpiacra a francia frank rohamos esése folytatódott, a többi valuták nem változtak nagy mértékben, a lej árfolyama is változatlan, idehaza azonban mégis esett.

A belföldi pénzpiacra tegnap délután az erdélyi piac valamivel jobban értékelte a svájci frankot, mint a bukaresti intézetek és így elég élénk vásárlás folyt, de estefelé Bukarestben is emelkedtek az árfolyamok, később Bukarest már szívesen vásárolta volna vissza drágábban a délután eladott tételeket.

Ma reggel az idegen pénzek ár-emelkedése óráról-óra folytatódott, Bukarestben a kereslet igen élénk volt, még a Banca Nationala is vásárolt, ahelyett, hogy segíteni igyekezett volna a piacra. Déli záró árfolyamok a bankközi forgalomban: egy angol font 906-907 lej, (tegnap még 898), egy svájci frank 36.85, egy dollár 207, egy cseh korona 6.08, egy líra 9.20, egy francia frank 11.40, egy lejért 343 osztrák, 450 magyar korona, amiből ma már kevesebb kínálat volt, mint eddig.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárlattól való eltérések.) Nyitás: egy dollár 5.63 és háromnegyed (-egynegyed), egy angol font 24.62, száz francia frank 30.50 (-130), száz olasz líra 25 (-5), száz cseh korona 16.65, száz dinár 7.00 (+2 és fél), száz leva 4.07 és fél (-2 és fél) száz lej 2.75, tízezer magyar korona 0.67 és fél, tízezer osztrák korona 0.79 és fél, száz járadékmarka 132.

(-) Budapesti értéktőzsde. Tegnap papirokban katasztrófális zuhanások voltak, egyes záróárfolyamok ezer koronákban: Magyar hitel 603, Osztrák hitel 235, Salgó 664, Rima 141, Déli vasút 68, Államvasút 610, Kohó 550, Atlantika 38, Ganzdanubius 3425, Köszén 3690, Papír 33, Szlavónia 110, Földhitelbank 310, Viktória 235, Kereskedelmi hitel 31, Pesti Magy. Keresk. Bank 1265, Beocsini 950, Urikányi 1150, Láng 143, Lipták 1215, Schlik 73, Brassói 335, Zabolai 112, Baróti 4.25, Cukoripar 2925, Klotild 80, Temesi szesz 200, Hungária Műtrágya 149, Olasz Bank 21, Angol Magyar Bank 64.5, Leszámlító 84, Magyar-Cseh Bank 28, Nova 157, Kronbergerfa 15, Közúti 36, Csáky 19.5, Izzó 600, Magnezit 2050, Viktória Butor 6.75, Ofa 5.65, Malomsoki 8, Pesti Hazai 4085, Fegyver 1025.

(-) Az erdélyi felügyelőségek új beosztása. A Monitorul Oficial ma közli a minisztertanácsnak azt a rendeletét, amely Románia területét tízenhárom erdélyi főfelügyelőségbe osztja be. Erdélyre és a Bánságra a következő kerületek esnek: Orsova (VIII. kerület) 36 járással, Arad (IX.) 29 járással, székelye egyelőre Lippa; nagyszebeni (X) 20 járással s egyelőre Szászsebes székhellyel; kolozsvári (XI) 22 járással; brassói (XII) 34 járással; ideiglenes székhelye Csíkszereda; na gyvárad (XIII) 25 járással és Máramarosziget ideiglenes székhellyel; a beszercei felügyelőség ideiglenesen megmarad.

(-) A főváros londoni kölcse. Bukaresti újságok azt írták, hogy a Londonból érkezett hírek szerint Bukarest kölcsönét kedvező ki-látásokkal tárgyalják; Barcianu, a főváros kiküldöttje azt írta, hogy semmi szín alatt sem fog a kölcsön nélkül viszsztatérni. Reméljük, hogy ez a fogadalom reális kilátásokban gyökerezik.

(-) A Colombo pótkávégyár kényszeregyezése. Nagybanjáról írja tudósítónk, hogy az ott nemrég alakult Colombo pótkávégyár, Fried és társa cég fizetési zavarokba jutott, kényszeregyezést kért maga ellen, és hitelezőinek 30 százalékat ajánlott fel, mely összeg felét hat hónap múlva, másik felét 12 hó múlva fizetné.

(-) Az Iparosok Lapja. Új köntösben, napilap formában jelent meg Kolozsvárt a kitűnően szerkesztett Iparosok Lapja, amely ezután hetenként jelenik meg. A kisipar érdeke, hogy lapját előfizetéseivel fejlessze.

(-) A bankok és a tanoncnevelés. Egyik szaklap értesülése szerint törvényjavaslatot készítenek elő arról, hogy a pénzügyi intézetek kötelesek lesznek tiszta bevételük öt ezrelékét tanoncnevelési célokra adni. Ha ez megtörténik, akkor a banktisztviselők nyugdíjintézetére valószínűleg a kisiparosokat fogják megadóztatni. Ez éppen olyan logikus volna, mint amaz.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok“ eredeti regénye. (39)

Írta: SZEDERKÉNYI ANNA.

Heves volt, idegesen lobbanékos, és olyankor nem válogatta meg a szavait. Margit felhúzta kicsit a vállát és kiment a szobából. Marjussa áthallotta a tányérok halk zörrenését, látta a kérdő tekinteteket, amint az ő üres helyére irányulnak és látta, hogyan osztja ki az anya az ő részét is, mintha csak ott ülne. Azután hallotta az ajtót nyílni és az élénk üdvözlésből megértette, hogy Tamás jött haza. Az ura... Nem, az ő fiuk. Az egyetlen fiu. Legelsősorban az ő fiuk. És hogyan fogadják mindig, milyen meghatóan, mint valami istenséget...

Várakozott. Feszülten figyelt, számolta a perceket. Nem jött át. Odanezett ő is az üresen maradt székre, azután leült a gyermek mellé. Átölelte a gyermeket, odahajolt hozzá és utánozhatatlan hangjelezzel mondta a nevét. Ez a hang még mindig a szívere kergette a vért az asszonynak, valahányszor hallotta. Ez a hang elcsapta a lélekét, a húsát, most azonban ingerelte... ingerelte...

Vidám nevetés csendült át az ebédlőből. No lám milyen jókedvük van. Tudomásul sem veszik azt, hogy ő hiányzik. No majd... Csak azért is. Odaugrott a mosdóhoz és felkapta a fehér kanecskát. Felrántotta az ajtót és belépett az ebédlőbe. Még a fejét sem fordította feléjük, csak átvonult tüntetőn, be a konyhába, azután vissza a meleg vízzel. Az ajtót bevágta maga mögött.

Reggeli főköthetőben volt még mindig, görögös szabásu laza pongyolában, papucsban.

— Ma megint nem öltözött fel — mondta az anya Tamás felé.

Az letette az evőeszközöket. Udvariasan fordult édesanyja felé, amíg a szivarkatartóját húzta elő.

— Szabad édesanyám?

— Még van tézta is. A te részedet félretettük délbén.

— Köszönöm én már jóllaktam.

Még odahajolt a gyermek felé, simogatta a fejét, azután fölkel a helyéről. Mielőtt kiment volna a szobából, az anyja utána szólt.

— Jó volna valahogyan megbeszélned, hogy holnap azután ne érjenek meglepetések.

Akkor már ismét a hintaszékben kuporgott Marjussa, amikor az ura belépett hozzá. Mire a kancsóval visszatért a szobájába, legszívesebben a saját fejét törte volna össze vele. Belátta, hogy ennek a gyermekes dolognak valóban nem volt semmi értelme, csak azt árulta el, hogy törődik velük, ingerelni akarja őket. Éppen azért, mert önmagára volt dühös, belépő férjére támadt.

— Nos, megettette már a pubit az anyukája?

Az odaült az asztal mellé a kemény börszékre. Mereven, egyenesen, ahogyan idegen helyt ül az ember. A kérdésre nem felelt. Elhatározta, hogy nyugodt marad; ma beszélni fog az asszonnyal.

„Ma beszélni fogok az asszonnyal“ — ezzel lépett be a házba estéről-estére. Egész nap távol volt az otthonától. Külvárosi iskolába helyeztette magát, kemény munkára. Szinte testi munkát is végzett, nemcsak szellemi. Neki azonban ez kellett. Kemény iga, hogy a nyakát is törje. Ez azután zsongította, elnyomta kicsit azt, ami legbelül főtt és kavargott. Amig odavolt, távol az otthonától, ezer- és ezerféleképpen csúrtacsavarta; magyarázta el magának a dolgok mivoltát. Mindennap újra föllázadt és ebben a lázadásban az egyetlen csillapító az Anna után küldött levél volt. Mindennap írt, de elküldeni már csak akkor küldte el, amikor a végsőkéig feszült benne minden.

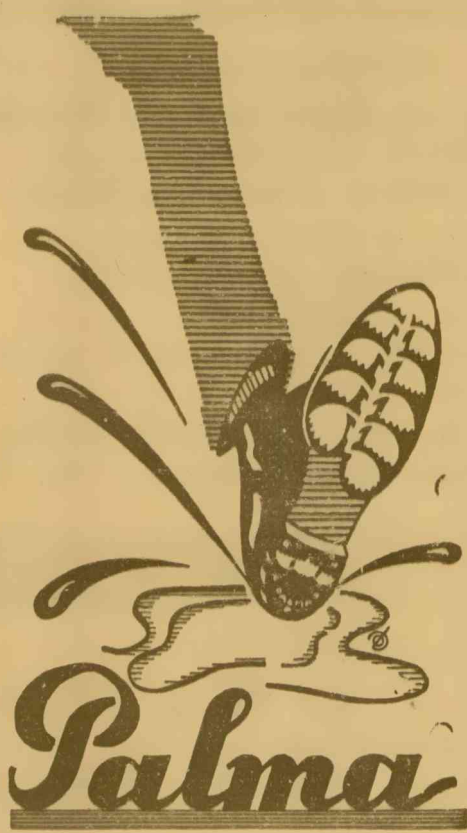
„Ma beszélni fogok az asszonnyal.“ De mit? Mit mondjon neki, ha az igazat nem mondhatja meg?

Ott ült most az asztal mellett és amíg a gondolataiba merült, az asszony már bele-vágott a szóáradatba. Magyarul, oroszul és franciául keverten, mint mindig, amikor izgatott volt. Védekezett, vágott és sértegetett. Magyarázott és tiltakozott. És mivel a férfi még mindig hallgatott, egyre izgatottabb lett.

— Neked persze könnyű, elvonulsz reggel és itt hagysz engem. Azután egész nap itt égek ebben a pokolban. Mert ez nekem pokol. Én itt csak a pokolban vagyok. Ez nekem nem otthonom. Egy pillanatig sem volt az otthonom és sem is lehet az. Nem értem, hogy én nem élhetek ilyen emberek között?

(Folyt. köv.)

Kiadó: „Brassói Lapok“ nyomdája.

**kaucsuk-talpvédő
és kaucsuk-sarok**

megvéd nedvességtől és meghűléstől.

Borszéki közbirtokosság Elnöksége.

Közgyűlési meghívó.

A „Borszéki Közbirtokosság“ 1924 évi június hó 6-án (pénteken), esetleg folytatólagosan 7-én lesz megtartva Dióháza a község háza nagytérében d. e. 9 órától kezdődőleg évi rendes közgyűlést tart, melyre a jogosult birtokosokat ezennel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
2. Az 1923 évi zárszámadások előterjesztése és az 1924 évi költségvetés tárgyalása.
3. Borszék fürdő bérletére vonatkozólag az előterjesztendő szerződés, illetve egyezség felett való határozathozatal.
4. A Bánffy havas nevű erdő kihasználásra esedékes fatömegének értékesítésére vonatkozólag újabb határozathozatal és ezzel kapcsolatosan az új erdőtervezési értekezésben az ös bizottság megalakítása.
5. A gazdasági ügyviteli szabályzat 18 §-a értelmében tárgyalható indítványok, amennyiben legalább 250 szavazatot képviselő birtokos által terjesztettek elő, hogyha a 19. § értelmében kivételt nem képeznek.
6. Elnöki bejelentések.

Lazareva-Szárhegy, 1924. május 7-én.

9090 A borszéki Közbirtokosság

igazgató választmány elnöksége

Dr. Csiby

h. jegyző

Dr. Szini János

elnök.

ACÉLLEMEZ ÜZLETI
REDŐNYÖKET
Esslingeni ablakfaredőnyt, Napellenző szer-
kezeteket gyártunk és legolcsóbban szál-
lítunk. Áránálattal díjtalanul szolgálunk
HALÁSZ TESTVÉREK
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. CUZA VODA
TELEFON 11-94. (SZACSVAY-U.) 17 TELEFON 11-94.

NŐI ÉS FÉRFI CONFECTIO!

NYÁRI NŐI KABÁTOK ÉS COSTÜMÖK, EREDETI FRANCIA MODELLEK
FÉRFI ÖLTÖNYÖK ÉS RAGLÁNOK NAGY VÁLASZTÉKBAN, OLCSÓ ÉS
SZABOTT ÁRAK MELLETT CSAKIS

N.V. & O. Westemean cégnél,
Brassó kaphatók.

SILVANIA MŰSZAKI R.T.

SÜRGŐNYCIM: SILVANIA BRASSÓ, KÓRHÁZ-UCCA 64. TELEFON: 125 SZ.

Képviseltek és lerakatok:

Hartmann-Werke Zweigwerk **König Friedrich**
August Hütte Dresden, fémgyártó gépek
Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft

A. E. G. motorok, dynamók és szerelési anyagok.

Liljeqvist P. Eskilstuna, (Svédország)

keret és körfűrészlapok szállagfűrészek.

Astra waggongyár Arad, szerszámgepek és benzin-
motorok.

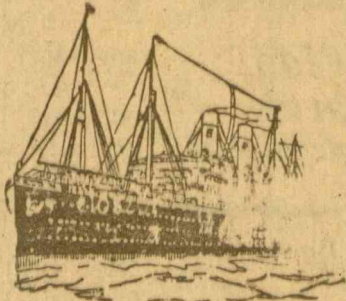
Gebrüder Wurm Prága, kazán és csőszigetelő anyagok.
Dobraner Kaolin & Chamottwerke A. G.

Pilsen, tűzálló anyagok.

BYRON LINE LONDON

M. EMBIRICOS & Co.
București, Strada Paris 1.
CONSTANTA DIREKT NEW-YORK

a legnagyobb tenge-
rentuli luxusgőzösök-
kel, amelyek CONS-
TANTA kikötőből in-
dulnak KONSTANTI-
NAPOLY, PIREU és
PALERMO érintésé-

vel direkt New-
Yorkba. Át-
szállítás és vesztgár
nélkül — Az utazás
tartama tizenhat nap
tengerentuli luxus-
gőzösökkel.

„CONSTANTINOPLE” 25.000 tonnás, „BYRON” 22.000 tonnás, „THEMISTOCLES” 18.000 tonnás.
Az utazás vonalainkon legelőnyösebb, 50%-al olcsóbb és lejjben fizetendő — Összes előírt
okmányokat az utlevéllel és 4 aláírt fényképpel beküldve a regisztrálást és az amerikai vízum
megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik
tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely információt szívesen megadunk.

M. EMBIRICOS & Co., BUCUREȘTI, Strada Paris No. 1.

Dr. Velicsek szanatoriuma
BOCȘA-MONTANA.

physikális-dietetikai gyógyintézet (természetes gyógymód)
belbetegek számára.

Soványító — Hízó — Anyagcserekurák
Légsátrak

Saját tehenészet — Kétféle diatetikus konyha
Gyönyörű fekvés

ÉVAD MÁJUS 15-TŐL OKTÓBERIG.

PROSPEKTUS.

VÉGRE

KAPHATÓ A JO MINŐSÉGŰ

Dreher-Haggenmacher

KÉRJÜK MINDENÜTT! **sör!** KÉRJÜK MINDENÜTT!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy szó ára: 2— lel. Vastagabb betűvel 4— lel. — Legkisebb apróhirdetés ára 20

Keresek fiatal egészséges fisz-
ta dadát május végére. Aján-
kozók irjanak „Rendsze. eto”
jellegre a Brassói Lapok kiadó-
nivaiba.

Szifőr, mechanikus, jó refere-
ciákkal és több éves bizonyít-
ványokkal állást keres. I. Kirin
Tg.-Mureș, Str. Podeni 16. 9127

3 HP. benzinmotor álló hengerrel mag-
nes és karbonátor nélkül elutazás miatt olcsón
eladó. I. Kirin, Tg.-Mureș, Str. Podeni 16. 9128

Eladó smyrna és perzsa szőnyeg, szővőszék
felszereléssel együtt, nyüst szemekkel 60 centi szé-
lességtől 3 mtr. különböző nagyságig. Dr. Feny-
ves Sománé, Sepsiszentgyörgy. 9211

A csikszeredai takarékpénztár r. t. Csikszereda
f. évi június 1-i belépésre keres I. oszt. hivatal-
szolgát, természetbeni lakás, fűtés, világítás és havi
kettőezer lei fizetéssel. 9209

Egy teljesen felszerelt gőzmosóda **olcsó**
áron eladó. Bővebbet Jó Mihályné Odor-
heiu 9202

6 HP. gőzcseplő garnitúra telje-
sen használható állapotban 1.000 Leiert eladó.
Szőlősi Samu, Odorheiu—Székelyudvarhely. 9164

Tűzfáttermelési, csusztatást és csusz-
tató építést vállalom. Érdeklődők 9180 sz. alatt a
kiadóhivatalhoz kértnek fordulni.

Tusnádfürdőn szobák pénssóval és pen-
sio nélkül lefoglalhatók. Junius hóban 30% ke-
vezmény. Érdeklődni: Adler, Kapu-u. 14. 9044

Perzsa és smyrna szőnyegek kaphatók és
megrendelhetők bármilyen méretben, jutányos áron
Covoara-nál, Cluj, Str. Londrei (Hosszu-ucca)
26. Kérjen áránálattot. 8861

Teherautóval elvállalok kisebb, nagyobb
szállításokat. Brassó, bolonyai Malom-u. 8. 9235

Keresek 15—20 ezer lei kölcsönt jó bizto-
síték mellett. Ajánlatok 9234 szám alatt a kiadóba
kértnek.

Eladó Törkösen egy jókarban levő kőház
szép nagy kerttel. Értekezni: Nicolai Nistor Törkösen,
Páter-ucca 856 sz. 9238

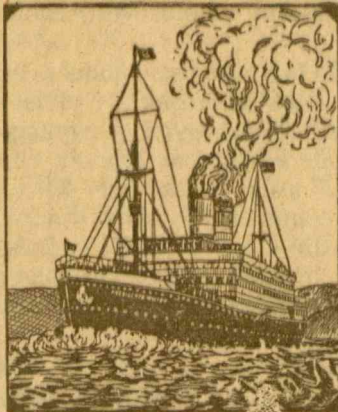
Varróleányok 16 hetes női szabászat
tanfolyamra beiratkozni lehet. Női szabómester,
Erzsébet ucca 19 sz. 9232

Eladó a Hosszu ucca 147 számú ház Érte-
kezni ugyanott. 9231

A román állampolgárság
megszerzésére és elveszté-
sére vonatkozó TÖRVÉNY
hiteles magyar fordításban megjelent.
ÁRA 5 LEI.

Kapható minden
könyvkereskedés-
ben vagy megren-
delhető 3 lei portó-
díj beküldése mel-
lett a BRASSÓI
LAPOK könyvosz-
tályától.

UDONSÁG! KELLERMANN UDONSÁG!
(Az alagut szerzőjének) gyönyörű regénye
Schwencklee utolsó szerelem
Magyarrá fordította Szederkényi Anna
ÁRA Kapható minden könyv- és újsághandlárban
45 LEI Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályán

Legolcsóbb és legkényelmesebb utazási lehetőség **Amerika, Canada, Argentína és Brazília**
vasúttal való utazás a hajóig csak 48 óráig tart. ☉☉☉☉ Csak egy határ!

FIGYELEM!

A dél-amerikai kvóta
még nem telt be,

mivel az oda való kivándorlás most korlátlan. Aki tehát
gyorsan akar Argentínába utazni, kérjen pro-
vagy Brazíliába utazni, pektust!

COSULICH LINE-től

BUCUREȘTI, Cal. Griviței 161.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Két ügyes női konfekció 9287
vagy elárusítónő,
elárusító

kik a szakmában működtek már,
nagyobb fizetéssel felvétetnek
FENYVESI & SÁMUEL cégnél Brașov.

ELADÓ 2058
70 HP. EGYHENGES BENZINMOTOR
2 lendítőkerékkel
esetleg kicserélhető 35 HP.
benzin- vagy szivógázmotorral.
CSIHA & RÁKOSI
Brassó, Egres-ucca 7.
Telefon: 3—82. Sürgőnycim: „Csiha Brașov.”

Telefon: 107.

Aranyosgyéresi
Agyagipar R. T.

TURDA—TORDA. Ajánlja
elismert legjobb minőségű
földgázzal égetett hornyolt
hód farku és gerinc cserépet
u yrint n. me. es norma
méretű faliteglát
valamint alagcsőveit.

Rádó 1808
534